

[Formanden.]*Første Behandling af:*

Forslag til Rigsdagsbeslutning i Anledning af en under 20. Maj 1946 i Nanking undertegnet Traktat med dertil hørende Noteveksling mellem Danmark og Kina vedrørende Opgivelsen af eksterri- toriale Rettigheder i Kina og Ordningen af beslægtede Forhold.

Mødet hævet Kl. 17²⁶.

45de Møde.

Fredag den 17. Januar Kl. 13³⁰.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Rigsdagsbeslutning i Anledning af en under 20. Maj 1946 i Nanking undertegnet Traktat med dertil hørende Noteveksling mellem Danmark og Kina vedrørende Opgivelsen af eksterri- toriale Rettigheder i Kina og Ordningen af beslægtede Forhold.

(Forslaget til Rigsdagsbeslutning findes i Tillæg A. Sp. 2429).

Sagen sattes til Forhandling.

Udenrigsministeren (*Gustav Rasmussen*): Jeg har herved den Ære at forelægge det høje Ting et Forslag til Rigsdagsbeslutning om Godkendelse af den Traktat mellem Danmark og Kina, som den 20. Maj 1946 blev undertegnet i Nanking om Opgivelsen af eksterri- toriale Rettigheder i Kina og Ordningen af beslægtede Forhold.

Denne Traktat er et Led i den Ud- vikling i Retning af Kinas Ligestillelse med de europæiske Stater, som har staaet paa i den sidste Menneskealder, og som ogsaa prægede den midlertidige Venskabs- og Handelstraktat mellem Danmark og Kina af 12. December 1928. Ved denne Traktat gav Danmark i Princippet Afkald paa den Eksterri- torialitetsret, som danske Statsbor-

gere har nydt i Kina, siden Midten af for- rige Aarhundrede, og som laa til Grund for den dansk-kinesiske Handelstraktat af 1863. Dengang havde Kina bundet sig over for de europæiske Magter ved en Række Traktater, som var af en Karakter end de Traktater, der sædvanligvis afsluttes mellem Stater. De indeholdt ikke de Reg- ler om gensidig Ret til Opsigelse, man i Regelen benytter i saadanne Overenskom- ster, og der var truffet Bestemmelser, som i høj Grad indskrænkede den kinesiske Stats Myndighed over for vedkommende fremmede Landes Statsborgere, der opholdt sig i Kina.

Efter at den nationale Bevægelse i Kina havde sejret og havde overtaget Re- geringsmagten, gjorde den kinesiske Rege- ring sig energisk til Talsmand for, at disse gamle Traktater burde ophæves og erstat- tes med nye, i hvilke Kina blev behandlet som et ligeberettiget Medlem af Nationernes Samfund.

Fra dansk Side saa man med Sympati paa de kinesiske Ønsker, og man afsluttede derfor i 1928 den tidligere omtalte Traktat med Kina. Medens denne Traktat endeligt tager Stilling til forskellige andre Spørgs- maal, blandt hvilke særlig maa nævnes den kinesiske Regerings Adgang til selv at tage Bestemmelse om sine Toldsatser, gav Danmark, for saa vidt angaar de eks- territoriale Rettigheder, kun Afkald i Prin- cippet. Ifølge Traktaten var det endelige Afkald paa disse Rettigheder betinget af, at en Række andre Stater gav et tilsva- rende Afkald. Disse Magter var Amerikas forenede Stater, Belgien, Storbritannien, Frankrig, Italien, Japan, Nederlandene og Portugal.

Denne Betingelse var endnu ikke op- fyldt, da Stillehavskrigen brød ud i 1941, saaledes at danske Statsborgeres Retsstil- ling i Kina paa dette Omraade stadig var bestemt af Reglerne i den gamle Traktat af 1863. Efter denne hørte Retssager, saavel civile som kriminelle, hvor begge Parter var Danske, under den danske Konsularret i Shanghai. Under Konsular- rettens Myndighed hørte desuden Sager, i hvilke Sagsøgte eller Tiltalte var Dansk, medens den anden Part var af anden Na- tionalitet (kinesisk eller fremmed).

Det er forstaaeligt, at de omtalte Ind- skrænkninger i de kinesiske Myndigheders Beføjelser har været betragtet med Uvilje fra kinesisk Side. Det Vaabenfællesskab, som under Krigen opstod mellem Kina og England og Amerikas forenede Stater, be- virkede, at disse Stater fremskyndede Op-